

Foto: Mona Pedersen

Ny bog: Sydals 1864-1920

Danskhed, politisk kamp og genforening

Omkring 1. april 2020 udkommer en ny bog om den højspændte periode i Sydals' historie - fra nederlaget i 1864 og til genforeningen i 1920.

Det er gårdmand Hans Christian Bladt i Lysabild (1862-1944), som fortæller om livet i sognene på Sydals under den nationale kamp for at bevare danskheden i en periode på næsten 56 år under preussisk overherredømme.

På loftet i Hans Christian Bladts aftægtsbolig på Lysabildgade 56 har lokalhistorikeren Henrik Ingemann fundet en mængde notater, fotografier og beskrivelser fra Hans Christian Bladts hånd. Materialet og fotografierne har aldrig tidligere været udgivet. Hans Christian Bladt indtog en samlende og ledende rolle som dansksindet foreningsmand og politiker på egnen.

Bogen bliver på ca. 100 sider og kommer til at koste 120 kr. Ved forudbestilling inden 15. marts 2020 koster bogen kun 100 kr. Forudbestilling kan ske hos **Birthe Elmegaard Bladt**, tlf. **2325 1243** E-mail: **birthebladt56@gmail.com**. Når bogen udkommer, bliver den leveret gratis på Sydals og Kegnæs.

Hvor skal Lysabild SG Gymnastik og Atletik afdelingen hen?

Skal den lukke ned?

Skal den holdes i live med et absolut minimum?

Eller skal der ske en hel masse aktiviteter?

DU BESTEMMER!

Tirsdag den 17. marts kl. 19.30 er der generalforsamling for afdelingen i klubhuset. Og alle 5 pladser i bestyrelsen er eller kan blive ledige.

Lige nu er der faktisk kun 3 bestyrelsesmedlemmer, der alle er på valg. Efter det store arbejde med ny belægning på atletikanlægget og nye springredskaber og forgæves jagt på nye atletik trænere, så trænger afdelingen til nye friske øjne og kræfter.

Det har ikke været muligt at tilbyde atletik i 2 sæsoner nu pga. manglende trænere. Men der er 3 populære gymnastikhold, en god økonomi, masser af muligheder for kurser og ny aktivitet og hjælp til at komme godt i gang. Så mød gerne op og sæt gang i afdelingen igen. Alle er velkomne. **Mvh Lone Klinge Thomsen, kasserer.**

Deadline til næste Lokalblad den 17. februar

LokalBladet

www.lysabild-sydals.dk

Redaktionen:	E-mail:	Tlf:
Birgit Frank Nielsen	benny.birgit@bbsyd.dk	2487 4283
Janne Jørgensen	glhave42@mail.dk	6178 4711
Tina Sahl Lydiksen	tinalydiksen@gmail.com	2013 7199
Allan Tychsen	allan.tychsen@gmail.com	2982 3606
Helle Pedersen (dtp)	helle5584@gmail.com	2484 4356
Tryk:	Grafisk Arbejde, Guderup	7445 8888

Bladet udgives af Lysabild Landsbyråd, og udkommer januar, marts, maj, august, oktober og november i 1000 eksemplarer, husstandsomdeles af LSG Fodbold og spejderne til sognets beboere. Har du ikke modtaget LokalBladet ring på tlf: 74404700

Landsbyrådets tilbageblik på 2019

Traditionen tro vil jeg starte det nye år med at fortælle lidt om hvad Landsbyrådet har lavet det forgangne år.

Samarbejde med de andre laug fra "gamle" Sydals

Sidste år skrev jeg lidt om arbejdet med at få lavet en masterplan for Sydals, hvor omdrejningspunktet er kystturisme. Landsbylaugene har for længe siden afleveret alt materialet til kommunen, som har til opgave at samle det og skrive selve masterplanen. Det har trukket noget ud, men vi håber at vi får det endelige resultat i starten af januar. Vi har faktisk aftalt et møde den 22. januar, hvor planen skal præsenteres for politikerne. Vi havde i foråret et møde med Åse Nygaard og embedsmænd fra forvaltningen hvor vi blandt andet drøftede trafikikkerhed i Skovby, Lysabild og Tandslet. Det ser nu ud til at der sker noget i Skovby på Skovbyvej, mens det ser lidt sværere ud i Lysabild og Tandslet. I Lysabild har tidligere trafiktællinger vist at der ikke køres for stærkt på Lysabildgade, så derfor mener kommunen ikke der er behov for ændringer. Så taktikken må fremover være at påpege at en hastighed på 50 km/t er for høj på visse dele af Lysabildgade.

Landsbymarked

Igen i år havde vi et fantastisk hyggeligt marked med stor opbakning fra alle, såvel fra stadeholdere, hjælpere og publikum. Kunststudstillingen i kirken havde mange besøgende, og det nye tiltag med "Bike & Run" var en stor succes. En stor tak til alle der bakker op om markedet, og vi er klar igen med et nyt marked den **12.-13. september 2020**. Hovedkraften i markedet har i mange år været Birthe Bladt, der har koordineret aktiviteterne. Birthe har valgt at trække sig fra posten, og jeg vil gerne sende en kæmpe stor tak for det arbejde Birthe har lavet igennem alle de 10 år markedet har eksisteret. Vi har en idé om at Birthes markedsopgaver skal fordeles på 2 eller flere personer. Hvis du, din nabo eller andre kunne have lyst til at give en hånd med til Landsbymarkedet, vil vi gerne høre fra jer.

Multisalen

Vi kan nu sætte endelig punktum for vores udestående med kommunen omkring Multisalen, idet jeg har betalt de resterende 16.500 kr. Det næste, vi arbejder på, er at få købt nogle flere borde og stole, så det bliver lidt nemmere at gennemføre de "åben skole" aftenener hvor vi er omkring de 200 deltagere.

Landsbybus og -bil

Der er ikke så meget andet at sige end at projektet er slut efter 3½ år og at det ikke har været muligt at finde finansiering til at fortsætte. Jeg vil gerne sige stor tak til alle - og især Allan Tychsen - der har bidraget til at projektet kunne gennemføres.

Bladet

Det er fantastisk flot, at vi kan blive ved. Og herfra skal der lyde en stor tak til redaktionsgruppen der gang på gang får produceret et flot blad. Også en stor tak til de annoncører der gør det muligt at få det trykt og bragt ud. Og tak til LSG og spejderne som sørger for udbringningen. **Godt nytår, Erling Junker.**

ALSBOWTECH®

Damgade 73, 6400 Sønderborg Telefon: 26 70 07 03
v/Henrik Nielsen www.alsbowtech.dk

LYSABILD

Landsbyråd

Vidste I

...Lysabild kirke er den ældste kirke på Als. Kirken er opført omkring år 1100 og før den tid antager man, at der har stået en trækirke på stedet.

Skovby Landsbylaug

Juletræsfest

Juletræsfesten på Skovby Kro d. 1. december var endnu engang en succes. Glade børn, forældre og bedsteforældre tog imod julemanden og tilbragte nogle dejlige timer sammen. Traditionen tro var der Luciaoptog, hvor alle børn, der havde lyst og mod, kunne gå iført hvide kjoler udlånt af Lysabild børneunivers. Stor tak til sponsorer og alle gæster.

Juletræforeningen af Skovbys gamle skole

Juletræstænding 1. søndag i advent

Traditionen tro går man direkte efter juletræsfesten lidt ned ad gaden for at se juletræerne ved gadekæret blive tændt og således også i år. Efter et par blink og lidt tilbageholdt åndedræt kom der lys i dem alle sammen.

Flere hundrede beboere mødte op, så der var godt gang i salget af æbleskiver, gløgg og varm kakao i tussmørket.

Vinderen af den bedste julebelysning

Ann-Marie Kryhlmand Larsen og Helle Søby vækkede en tidlig morgen vinderen af årets julebelysningskonkurrence, som i år tilfaldt Kegnæsvej 15 med 1/3 af alle stemmerne.

Ejeren (Kim Andersen) ses her sammen med sine to drenge, som var MEGET interesseret i, hvad der var i den spændende gavekurv fra Landsbylauget :-).

Nr. 2 blev Fasanvej 12 med 1/5 af stemmerne, og nr. 3 blev Kegnæsvej 49 med 1/10 af stemmerne.

Vibæk Møllernes Støtteforening
En stor tak til alle dem som har hjulpet og støttet os i hele 2019.
Det er vi utrolig taknemmelige for!

Aktiviteter på Møllen i 2020

Generalforsamling 17. februar

I klubhuset i Lysabild. Alle medlemmer får personlig besked.

Bededagsvandring 7 maj

I samarbejde med LSG og Lysabild Landsbyråd

Søndagskoncert den 7. juni.

En dag med musik på gårdspladsen sammen med Puch's venner ALS

til annoncører og omdelere

Dagli' Brugsen, Sydjysk Elteknik, Jens Hansen, Meier Træprodukter, Als Bowtech, Perregård, Mariannes Salon,

Skovby Kro, Anjas fodpleje, Lille elefant/privat børneopasning ved Karin Hansen og Fri Bike Shop har gjort det muligt at udgive Lokalbladet i 2019 ved at købe annoncer i bladet.

Bladets trofaste omdelere er Anker Petersen, Allan Nissen, Mathias Lassen, Bitten og Kaj Frøstrup, Susanne Jessen Møller, Sanne og Svend Asmussen, Christoffer og Frederik Bladt og Tobias Hansen. Mette Bønning Petersen styrer omdelingen. I redaktionen var Helle Pedersen, Janne Jørgensen, Allan Tychsen, Mona Pedersen, Birgit Frank Nielsen og Tina Sahl Lydiksen.

Tak til alle. Uden jer var det ikke muligt at udgive bladet.

Hvis du gerne vil annoncere i bladet eller på anden vis vil give en hånd med, så tøv ikke med at kontakte os.

Mølledage den 20. og 21. juni

Hvor søndag er Dansk Mølledag

Mølledage den 15. og 16. juli

Onsdag og torsdag i uge 29

Høstdage den 8. og 9. august

Der høstes med le' og neg bindes op på gammeldags facon, Derudover vil der også fremvises nogle af de gamle høstmaskiner som overtog efter leen.

Juleudstilling/Julemarked den 21. og 22., november

Hvor selveste julemanden kommer på besøg for at dele godteposer ud til børnene.

Alle dage er der åben fra kl. 11 til kl. 16

SYDJYSK
ELTEKNIQ
Autoriseret El-installatør

Mariannes Salon

Dame- og herrefrisør

Holballe 2, Tandslet, 6470 Sydals

Tlf. 74 40 78 30

Kære Lysabild sogn

Ja, så er vi i gang. Kroen får et løft. Lige nu er salen tømt, og vi er, som I ser, i gang med at sætte nyt loft op. Scenen er væk, og det område skal i niveau med resten, og der skal laves et depot rum. Der kommer nye toiletter ved salen, og baren bliver ændret lidt.

I køkkenet skal der nyt gulv på, og der skal skiftes en masse fliser.

Fra den 23. januar er salen åben igen og vil fungere som krostue, restaurant og festsal. Derfor kan der komme datoer, hvor ikke alt er åbent, men ring endelig og spørg. Restaurant og krostue skal nemlig have en makeover, når salen er færdig.

Hvis døren er åben, er I hjertelig velkomne til at kigge ind, og følge med i hvad der sker. **Kærlige hilsner fra Lisa og Jesper, Skovby kro.**

PS den 8 februar holder vi torskespisning. Tilmeldning på 74404262

Hvem er de så, de nye på Skovby kro?

Her er 10 hurtige til krofatter og kromutter:

	Lisa	Jesper
Hund eller kat	Hund	Hund
Livret	Jespers mad	Ribeye og hjemmelavet bearnaisesovs
Øl eller vin	Vin	Vin
Badeferie eller storbyferie	Badeferie	Badeferie
Ynglingsfarve	Blå	Mørkeblå
Film eller bog	Bog	Film
Tatoveringer	Nej	Ja, en
Årstid	Sommer	Sommer
Pop eller rock	Pop	Rock
3 ord der viser hvad I håber for 2020	Et godt team	Glade gæster, solskin

En by fuld af lopper

Bliver i år den 17. maj 2020

Yderligere oplysninger kommer i næste udgave af loklabet. *Mvh Michele Abreu*

Sognehistorisk Forening Generalforsamling og afstemningsfest

Lev i nuet, værn om tiden
Tænk på liv der kommer siden

Genforeningen 2020

Vi ønsker alle et godt nytår. Efter julepausen har vi generalforsamling den 22. januar kl. 19 i klubhuset. Flere vigtige ting skal drøftes - især om vi skal ændre antallet af bestyrelsesmedlemmer. Med hidtil 11 har vi været godt polstret. Andre lokalarkiver "nøjes" med 5 eller 7 personer. Disse arkiver har haft held med at tilknytte frivillige medarbejdere til det daglige arbejde. Vi har gennem årene haft god hjælp af både frivillige hjælpere, pårørende samt andre gode kræfter, så det vil nok også fremover fungere med 9 eller 7 mand i bestyrelsen. Vi ser gerne nye - og også yngre - medlemmer til bestyrelsen. Efter generalforsamling vil Kirsten Holm, tidligere Taskland, med fortællinger og lydoptagelser fra Vibæk Mølle og fra Taskland Kro berøre tiden under 1. verdenskrig, desuden afstemningsdagen og Genforeningsfesten i 1920. Fællessang med Kirsten Holm ved klaveret lægger op til en spændende og hyggelig aften.

Husk vort Åben arkiv søndag den 2. februar kl. 14 -17. Kig ind få en snak. Vi giver kaffe og viser rundt. Snart er der medlemskortsalg for 2020. Vi håber på stadig god støtte. Vi kommer rundt i februar/marts, og der kan bruges mobilepay og bank.

Årets første store arrangement er den traditionsrige afstemningsfest. Her markeres grænsedragningen i 1920. Den lokale befolkning udtrykte deres taknemmelighed. Helt præcist 90% stemte dansk her i sognet. Første fejring fandt sted i 1929. Fest nr. 91 er planlagt til den 9. februar i Multisalen på Lysabild Skole. Hovedtaler er tidl. chefredaktør Siegfried Matlok, som er en stor kender og flittig debattør omkring grænselandets historie. Aftenens hovedtema er "100-året i krig og fred." med undertemaet: "Udvikling mod hinanden, for hinanden og med hinanden". Denne aften er der, også traditionen tro, kaffe og tår't efter foredraget. Det koster 50 kr. pr. kuvert. Alle er velkomne til denne spændende aften.

SPEJLINGER 1920-2020

På Sydals fejrer kommunen og de lokale genforeningen

Vi var i forrige nummer af Lokalbladet så letsindige at love, at et billede eller skitse af den kommende skulptur ville blive vist nu. Kommunen mener dog, at vi skal bevare spændingen til lørdag den 20. juni, hvor afsløringen af skulpturen sammen med kunstneren vil være starten på en festlig dag, som afsluttes med fællesspisning (mod betaling) samt orkestremusik med 1920'ers musik, hvor der også er mulighed for at få sig en svingom. Om alt det praktiske denne dag samarbejder Landsbyrådet og Sognehistorisk forening med kommunen. Glæd jer til en helt særlig dag, hvor unge som ældre, uden-sogns folk og hjemmefødslinge alle er velkomne.

Foto af nordfløjens vestende ud mod krydset Lysabildgade/Kegnæsvej, hvor den kommende skulptur skal opstilles (ca. hvor krydset er sat). Kommunen er ikke helt færdig med udformning af stedet, men 2 meter af hækken på begge sider af den kommende skulptur skal fjernes, så kan den bese fra alle sider.

Lysabild Sognehistorisk forenings nye arbejds- og arkivlokaler ses i baggrunden. Uden for skoletid er der ind til videre kun adgang fra den tidligere arkivindgang i østenden. Vi håber og tror dog på, at en løsning med adgang til arkivet kan etableres via gavl- eller sidedør. Vi arbejder i arkivet onsdage mellem kl. 9 og 12. På skoledage kan hoveddøren benyttes.

Skovby Kro

Kegnæsvej 37 • 6470 Sydals • 74 40 42 62 • www.skovbykro.dk

**Daglig
Brugsen**

Skovby

Åben kl. 7.30-20

Det sker i sognet

Januar 2020

14. kl. 12.30

Lysabild Efterløn og Pensionistforening
Generalforsamling

22. kl. 12.00

22. kl. 19.00

Ældre Sagen. Foredrag med politiet og spis sammen
Generalforsamling Sognehistoriske forening i klub-
huset. Foredrag med Kirsten Holm, tidl. Taskland

Februar

2. kl. 14-17.00

2. kl. 19.00

4. kl. 19.00

5. kl. 9.45-13.30

Åben arkiv i Sognehistorisk Forening

Kyndelmisse i Lysabild Kirke

Der strikkes dåbsklude i præstegården

Ældre Sagen. Virksomhedsbesøg Sønderjyllands
Symfoniorkester

8.

9. kl. 19.00

Torskespisning på Skovby Kro

Sognehistoriske forening. afstemningsfest Siegfried
Matlok taler. Multisal kl. 19. Entré 50 kr.

11. kl. 13.30

Lysabild Efterløn og Pensionistforening.
Foredrag om Vejen fra landmandssøn til borgmester.
Derefter lotto

17.

Vibæk Møllernes Støtteforening. Generalforsamling
i klubhuset i Lysabild.

21. kl. 13.00-16.00

Ældre Sagen. Claus ost på Knøs Gård

Marts

10. kl. 13.30

Lysabild Efterløn og Pensionistforening.
Musik med Flemming Marxhal. Derefter lotto
Ældre Sagen. Årsmøde, i Sydalshallen

12. kl. 18.00

17. kl. 19.30

Lysabild SG Gymnastik og Atletik. Generalforsamling
i klubhuset.

19. kl. 19.30

Generalforsamling i Lysabild Landsbyråd i multisalen

25. kl. 16.00

Ældre Sagen, besøg hos Sahva

Godt nytår

Åben Skole

hver torsdag
kl. 18.30
se kalenderen på
lysabild-sydals.dk

Strik-café

hver onsdag i lige
uger kl. 19-22 i
Lysabild Klubhus.
Det koster 10 kr.
at deltage.

Der er åbent
hus i **MC Sydals**,
Tandshede 3.
Hver torsdag fra
16.30.

Lokalhistorisk
arkiv åbent
første torsdag
i måneden kl.
18-20.

Ældre Sagen

Augustenborg – Sydals

Spis sammen og foredrag af politiet Den 22. januar kl. 12.

**Sted: Diamanten i Fynshav, Gyden
100,6440 Augustenborg.**

Vi spiser først: Hvidkålssuppe med
tilbehør, 1øl/vand eller 1 glas vin, kaffe
og kager.

Kl. 13.30 vil politiet fortælle om
tricktyverier i hjemmet og butikker.
Hvordan man sikrer sig imod tyveri og
indbrud, falske hjemmehjælpere og
falske myndigheds personer?

Tilmelding senest den 15. januar til
**Gurli Petersen, tlf. 74 47 47 76 /
22 84 05 06, mail: gurli2@gmail.com**

Pris: kr. 120 indbetales på Sydbanks
konto 8012-1059663. Tilmelding
gælder først når beløbet er registreret.

Virksomhedsbesøg Sønderjyllands Symfoniorkester

Den 5. februar kl. 9.45-13.30.

Sted: Alsion 2, 6400 Sønderborg.

Vi skal overvære generalprøven.

Derefter holder musikchef Nicolaj An-
dersen et lille foredrag om orkesteret.
Det foregår i Kunstnerfoyeren, hvor vi
har bestilt kaffe og ostemad. Max 44
personer. (først til mølle)

Tilmelding senest den 15. januar til

**Erik Heise, tlf. 25 24 23 00, mail:
erik-heise@hotmail.dk**

Pris: kr. 60 indbetales på Sydbanks kon-
to 8012-1059663. Tilmelding gælder
først når beløbet er registreret.

Claus ost

Den 21. februar kl. 13 – 16.

**Sted: Knøs Gård. Vestervej 1, Hørup,
6470 Sydals.**

Vi skal smage forskellige oste, samt
dertilhørende vine. Der fortælles lidt
om vine vi får. Mulighed for køb af
aftenens vine.

Tilmelding senest den 14. februar til

**Lis Jensen, tlf. 30 33 30 28, mail:
lislillemommarkvej@mail.dk**

Pris: kr. 150 indbetales på Sydbanks
konto 8012-1059663. Tilmelding
gælder først når beløbet er registreret.

Årsmødet.

Den 12. marts. Kl. 18

**Sted: Sydalshallen, Mommarkvej
352, 6470 Sydals.**

Kl. 18 Starter årsmødet. Derefter ser-
veres der Skipperlabskovs 1 øl/vand.
Slutter af med kaffe og småkager.

**Tilmelding senest den 6. marts til
Vibeke Jensen, tlf. 21 27 77 30, mail:
sondermark6@gmail.com**

Pris: kr. 50 indbetales på Sydbanks kon-
to 8012-1059663. Tilmelding gælder
først når beløbet er registreret.

Sahva

Den 25. marts kl. 16

**Sted: Sct. Jørgensgade 29, 6400
Sønderborg.**

Vi er inviteret til gratis digital
fodanalyse. En scanner opsamlar og
analyserer informationer omkring
gangafvikling og belastning, personale
evaluerer analysen og vurderer sam-
tidig jeres tilstand. I skal måske have
indlæg, har forkert fodtøj som ikke
giver tilstrækkelig støddabsorbering
eller plads? Måske kan I blive stærkere
med lidt øvelse? Ved køb gives 20 %.

**Tilmelding senest 18. marts til. Gurli
Petersen, tlf. 74 47 47 76/22 84 05 06,
mail: gurli2@gmail.com**

Tennisafdelingen beretter.....

Der er kommet kunststofbelægning på tennisbanerne, som muliggør
tennis året rundt. Afdelingen forventer at starte op med forårets komme
ca. maj måned.

Kyndelmisse i Lysabild Kirke

Torsdag den 2. februar kl. 19.00

Februar, kulde og korte dage. Når vinteren synes lang, kold og mørk,
da må vi tænde lys og bære blus med glæde. Vi markerer kyndelmisse
med en særlig lysgudstjeneste, hvor konfirmandeleverne går i fakkeltog
over kirkegården til kirken og deltager aktivt i gudstjenestens liturgi og
tekstlæsninger.

Nyt fra menighedsrådet

Et kommende meget stort projekt bliver istandsættelse af Holstenerladen
ved præstegården. Den skal pilles helt ned og bygges op igen. Det bliver en
dyr omgang, som vi har fået penge til, og det hele starter i løbet af april.

30. januar laver MR mad i åben
skole, og efter maden vil vi fortælle
om vores arbejde.

**Den 4. februar strikker vi
igen dåbsklude. Kl. 19.00 i
præstegården og alle er velkomne.
Vi giver kaffe og kage og har pinde
og garn og opskrifter klar.**

Generalforsamling i Lysabild Landsbyråd

Der er generalforsamling i Lysabild Landsbyråd tors-
dag den 19. marts kl. 19.30 i multisalen i forlængelse
af åben skole. Det er landsbyrådet, der er kokke i Åben
skole den aften. Dagsorden ifølge vedtægterne. På
valg er Erling Junker og Tina Lydixsen. Alle borgere
er velkomne. Formand Erling Junkers beretning for
2019 kan læses her i bladet under "Lysabild Landsby-
råds tilbageblik på 2019".

Fakta om Landsbyrådets organisation

Lysabild Landsbyråd er en dynamisk størrelse, hvor man som borger er født
medlem. Medlemmerne vælger på generalforsamlingen en bestyrelse, der har til
opgave at tage sig af den daglige drift. Landsbyrådet har en række arbejdsgrupper,
der er selvsupplerende. Det vil sige, at borgere er velkomne til at deltage, hvis man
har interesse i projektet. Man skal ikke vælges ind for at være aktiv i rådets arbejde.
Læs også om landsbyrådets konkrete handleplaner på www.lysabild-sydals.dk

JULEHJÆLP

Daglig
Brugsen

I år fik 4 familier rigtig fine kasser.
Brugsen havde sponsoreret en del.
Vi siger tak!

Udlejning af diverse maskiner

Rendegraver, flisehugger, dumper, bobcat,
havefræser, vibrator m.fl.

Ring til Jens Hansen tlf. 40 15 09 98, Kegnæsvej 20

Sydals Auto & Traktorservice

meier
træprodukter aps

v/ Kim Iwersen